

Kopia
Enligt förteckning
sista sidan

Byggnadsminnesförklaring (BM) av medeltida murverk på
fastigheten Gråbrodern 9, Hästgatan 11A i Visby

Länsstyrelsen i Gotlands län

96 -07- 3 0

Överklagande har ej skett
inom föreskriven tid.

Eva Jacobsson
Eva Jacobsson
Registrator

BESLUT

Visby innerstad har bevarat egenarten hos gången tids byggnadsskick och är därför att anse som synnerligen märklig. Den medeltida källaren på fastigheten Gråbrodern 9 ingår som en värdefull del av denna bebyggelsemiljö.

Länsstyrelsen förklarar med stöd av 3 kap 1§ första stycket lag (1988:950) om kulturminnen mm denna fastighet för byggnadsminne (BM).

BM-förklaringen av ovan angivna fastighet skall omfatta medeltida murverk i bostadshusets källarplan.

BYGGNADSBESKRIVNING

I kvarteret Gråbrodern kvarstår flera medeltida byggnader. Murverk ovan och under jord har vid flera tillfällen konstaterats, liksom förekomsten av medeltida brunnar, latrinkällare m m. Genom kvarteret har en nu igenlagd gränd löpt i väst- östlig riktning längs med södra fasaderna till de radhus, varibland fastigheten Gråbrodern 9 återfinns.

På Gråbrodern 9 bevaras delvis en medeltida byggnad i källaren till ett radhus uppfört under 1970-talet.

Det ursprungliga gatuplanet (nu källarnivå) undersöktes arkeologiskt år 1974/75 och är relativt väl bevarat. Den medeltida byggnaden är nära kvadratisk, ca 5x5 meter och inrymmer ett enda rum. Rummet har i nordost en trappa upp till den medeltida gatunivån, som nåddes via en bevarad, genom muren sneddad port.

I den välbevarade sydöstra muren finns en nisch. I sydvästra muren bevaras ett mindre fönster eller ljusinsläpp med omfattning av finhuggen kalksten i ett stycke.

I sydvästra hörnet finns en utsparad nisch, vari en brunn bevaras under det nuvarande trägolvet. I nordvästra hörnet finns en öppning in mot en avfallskanal i murverket som stått i förbindelse till en latrinkällare under byggnaden.

Huset, eller rummet, nås idag från radhusets övriga källare via en sekundär öppning i sydvästra muren.

SKYDDSFÖRESKRIFTER

Länsstyrelsen meddelar enligt 3 kap 2§ samma lag följande skyddsföreskrifter:

1. Ovan angivet murverk får inte rivas, delvis tas bort eller genombrytas. Inga förändringar får heller ske vad gäller bevarade nischer, kanaler i murverket, porten med trapp mot nordost, bevarad fönsteromfattning samt brunnen under befintligt golv.

2. Vid underhålls- och reparationsarbeten får endast traditionella och till murverket anpassade material och metoder användas. Utförandet skall ske på sådant sätt att det kulturhistoriska värdet inte minskar.

FRAMTIDA ÅTGÄRDER

Före underhåll eller restaurering skall kontakt tas med länsstyrelsens kulturmiljöenhet. Råd om åtgärder ges av länsstyrelsen.

EV ÄNDRING AV BM

Om ändring av byggnadsminnet i strid mot de meddelade skyddsföreskrifterna anses nödvändig av särskilda skäl, får länsstyrelsen enligt 3 kap 14§ lag om kulturminnen mm meddela tillstånd härtill.

EV ÖVERKLAGANDE AV BESLUTET

Detta beslut kan överklagas hos länsrätten, se bilaga. Beslutet skall enligt 3 kap 1§ lag om kulturminnen mm tillämpas utan hinder av att ev talan förs mot beslutet.

BESLUTANDE MM

Beslut i detta ärende har fattats av landshövding
Thorsten Andersson.

Föredragande har varit länsantikvarie Marita Jonsson.

I den slutliga handläggningen har även deltagit
förste länsassessorn Nils Strehlenert.

Thorsten Andersson

Marita Jonsson

Kopia

RAÄ

Byggnadsnämnden

Gotlands Fornsal

Kultur- och fritidsnämnden

Kopia av lagakraftvunnet beslut

RAÄ

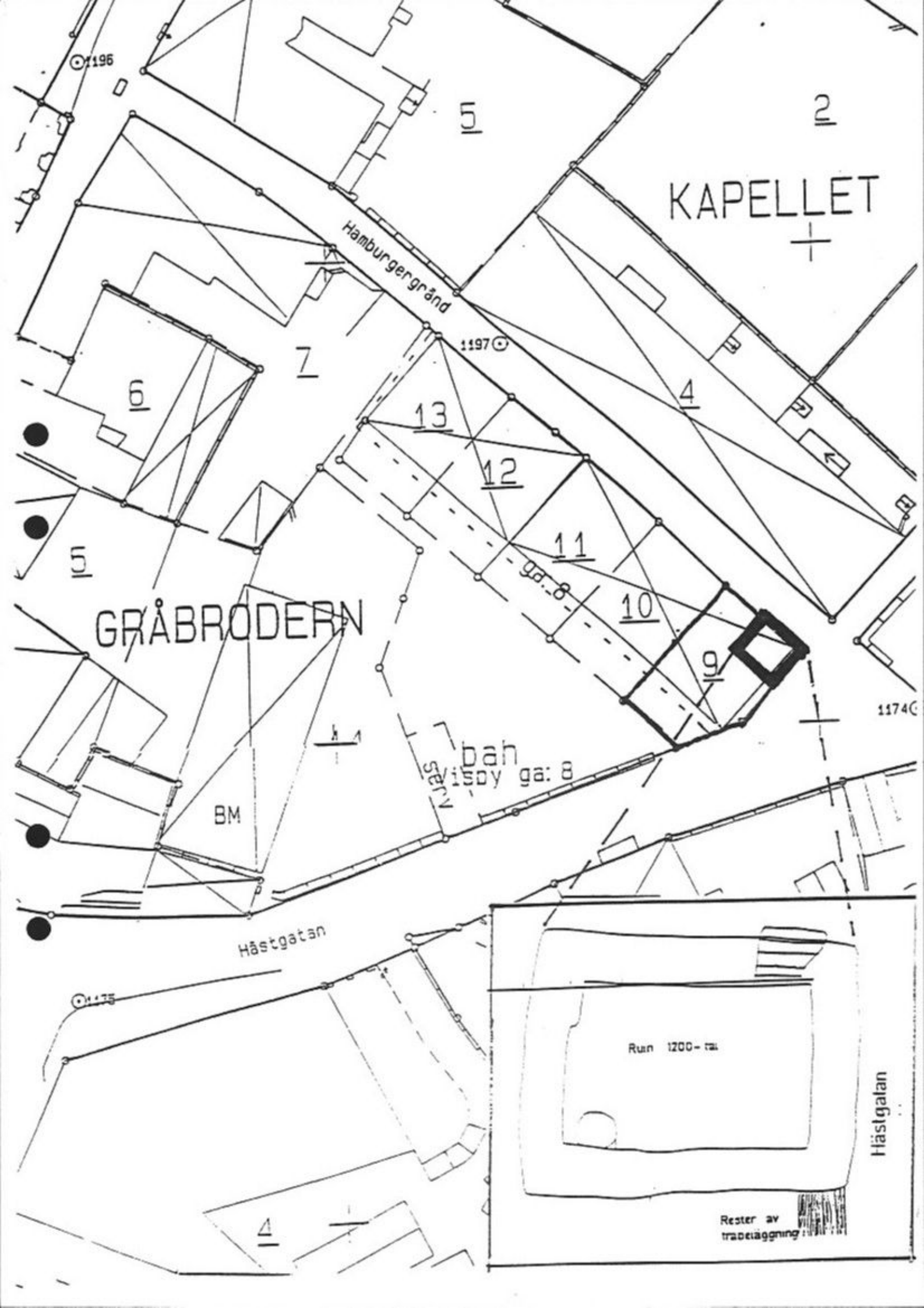
Lantmäterimyndigheten

Gotlands Fornsal

Byggnadsnämnden

Planenheten

Länsantikvarien

1196

151

2

KAPELLET

Hamburgergränd

1197

6

7

13

12

4

151

GRÅBRODERN

11

10

9

11740

Sarv
ban
isby ga: 8

BM

Hästgatan

1175

Ruin 1200-tal

Hästgatan

Rester av
trappläggning